

I CAN GIVE YOU MY 93.4%
ASSURANCE THAT THERE IS LESS
THAN A 65.6% POSSIBILITY THAT
THIS EXCERCISE WILL SIMPLY
GENERATE 34.8% MORE MEANINGLESS
STATISTICS

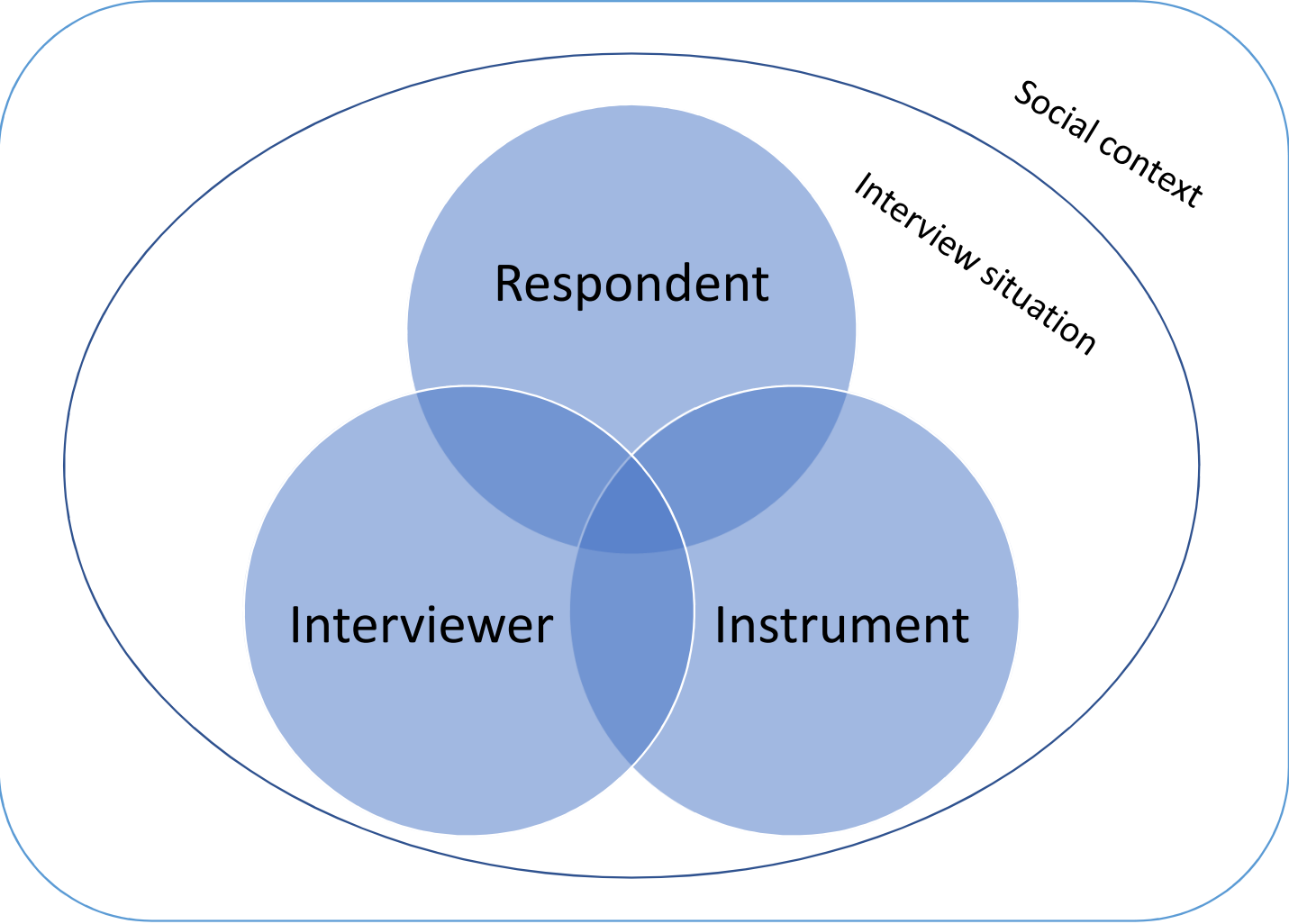

© Original Artist
Reproduction rights obtainable from
www.CartoonStock.com

Specifika výzkumu v seniorské populaci

SOC 284 PS2017

Lucie Vidovičová

Výzkum

Koho? (základní populace, subjekt(y) výzkumu)

Čeho? (témata)

Jak? (metody)

Deset pravidel pro etický výzkum v seniorské populaci (Weil, 2017)

- nevstupovat s očekáváním oslabeného kognitivního statusu + kontrolovat své předpoklady (městský slon ve venkovském porcelánu)
- altruistické motivy by neměly být předpokládány, vhodné dárky
- písemná, explicitní etická pravidla
- strávit nějaký čas v místě sběru dat; zajistit, aby byly výsledky k dispozici zpět v terénu (reciprocita vůči komunitě)
- studie v souladu s etikou kulturní/SES skupiny, kterou zamýšlíme studovat
- nahlédněte design studie (zkreslení, tendenčnost, rizikovost vůči nějakým skupinám)
- připravte si plán pro neočekávané události, jaké zdroje máte k dispozici (informace pro účastníky)
- připravte si studii ve spolupráci se staršími osobami, proveďte pilotáž
- zvažte dopad publikací a prezentací (anonymizace, social relevance)

Weil, J. 2017. Research Design in Aging and Social Gerontology: Quantitative, Qualitative, and Mixed Methods; Box 10.7

Recruiting Older Adults into Research (ROAR) Toolkit (Clinical Trials) National Institute for Ageing

- <https://www.nia.nih.gov/health/recruiting-older-adults-research-roar-toolkit>

Vstup do terénu:

- poslat dopis na hlavičkovém papíře vysvětlující:
 - 1) zájem instituce o výzkum, účel studie a užitek, který ospravedlňuje zájem;
 - 2) procedura (co lze očekávat, kolikrát, po jakou dobu);
 - 3) anonymita všech informací;
 - 4) přínos pro participanta, další osoby;
 - 5) kontaktní informace pro zodpovězení otázek a zvýšení kredibility výzkumu (krátce, stručně, výstižně, přístupně);
- telefonicky potvrzení schůzky; informovaný souhlas („Mami, nikomu nic nepodepisuj!“)
- gatekeepers

Vstup do terénu:

- vysvětlit formát situace dotazování
- vyvarovat se časovému stresu
- homogenita vztahu tazatel - respondent

Groups among the elderly that give non-substantive responses consisting largely of “don’t know” answers, and those respondents “tend to be less healthy, less interested in the survey content, less socially involved, less highly educated, are less likely to be male” (Rodgers and Herzog (1995:138)).

- duration of the survey response can improve the quality of the data with the elderly respondent gaining greater experience as the survey proceeds vs. fatigue

(Burchell and Mars; 1992)

Události spojené s vyšším věkem

Zažil/a jste v poslední době...	Celkem %	Věkové skupiny			
		40-49	50-59	60-69	70+
Nemoc	31	20	23	39	47
Nemoc někoho blízkého	29	25	23	31	38
Úmrtí někoho blízkého	26	20	21	30	34
Narození dítěte/vnoučete	24	14	28	26	28
Nezaměstnanost	15	23	18	9	5
Odchod do důchodu	13	2	9	32	10
Stěhování	11	16	10	8	8
Jiné (rozvod, dluhy...)	4	5	7	3	3

Zdroj: Spotřeba a spotřebitelé ve vyšším věku (2011), N = 1443. Věk 40 +

Praktické ohledy

- dotazník & pomocné karty velkými písmeny;
- ohledy na neslyšící: ne křik, ale hluboký, jasný hlas;
- dichotomie – raději širší formáty;
- rotování položek;
- pozitivnější hodnocení v rámci sebe-obrazu, nebo v situaci závislosti (pečovatelské instituce) – ptát se na konkrétní aspekty (paradox spokojenosti; žába v chladné vodě)
- vyvarovat se „problém pro vás“ – defenzivní mechanismy
- seřazování položek podle důležitosti – trade off (percipovaných) nákladů („více služeb ale méně dopravy“)
- off-scale významové hodnoty (střed; nevím, netýká se mě, nikdy jsem o tom nepřemýšlel, není to pro mne problém, aj.)

Výzkum

Koho? (základní populace, subjekt(y) výzkumu)

Čeho? (témata)

Jak? (metody)

Stárnutí

= vyjednáváný (interaktivní) proces situovaný ve specifických sociokulturních kontextech, které vyžadují adaptaci

= ne atribut *jedinice*, ale interaktivní proces zahrnující individuální kapacity, podporu a požadavky, kladené prostředím;

- iterativní, sociálně ukotvený, kulturní fenomén, spíše než zvnitřněný (an intrinsic) a nevyhnutelný proces

Themes & Topics:

- Sociocultural: Art, media, dance and film
- Economic, political economic, applied and development
- Kinship, feminism, gender, sexuality
- Medical, nutritional, psychological, cognitive ...
- Political, legal, public
- Nature, science, technology (cyborg, digital, ecological, environmental)
- History
- Religion
- Definice (situat, concepts);
- experiencing of...;
- understandings of;
- exploring meaning;
- change over time/period/cohort;
- employment of strategies;
- perceptions;
- representations
- „Menopause is both an objective hormonal event and a subjectively perceived endocrine transition“ (Martin in Binstock, R., George, L. 2001: 132)

Zdroj: Wiki

Themes & Topics

- **Theatre, film, popular music, art, narratives, embodiment, gender, appearances, hair, dress, science, technology, risk and failing body, dementia, suffering and pain, identities, anti-ageing, food, sleep, sex and sexuality, grandparenting, widowhood, loneliness, fourth age, cultures of care, ethnicity, migration, ageing well, consumption, leisure, retirement, money, possessions, gardens, sport, travel and tourism, volunteering, youth culture, celebrity culture, media, late-creativity, time, transitions, rural and urban ageing, lifestyle migration, connectivity, ICT, home, public places, cemeteries...**
 - Twigg, J., Martin, W. (2015) Routledge Handbook of Cultural Gerontology.

Výzkum

Koho? (základní populace, subjekt(y) výzkumu)

Čeho? (témata)

Jak? (metody)

Metodologie

kvantitativní (dedukce)

Teorie

Hypotéza

Pozorování

Přijetí/ odmítnutí hypotézy

kvalitativní Q (indukce)

Pozorování

Nalezené vzorce

Závěry

Teorie

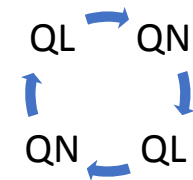
Kvantitativní výzkumy najdou řešení pouze pro takový problém, který můžeme opsat jako vztah mezi dvěma pozorovatelnými a pozorovanými proměnnými.

QN: Kvantitativní paradigma se vztahuje k otázkám: kdo, kde, co?

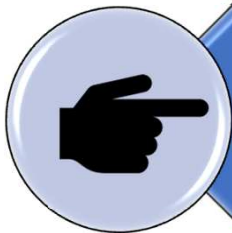
QL: Kvalitativní se vztahuje k otázkám: jak a proč? (tvorba teorie)

Mixed methods

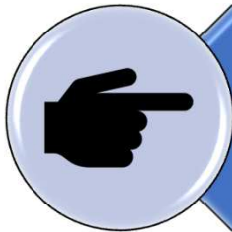
- Who, where, and what & how and why (or vice versa)
- Kvantita → Kvalita / Kvalita → Kvantita /
- Vyjasňování bílých míst
- Hovořit s lidmi mimo naše síť
 - Convenience sampling; easy access; gate keepers; fake data

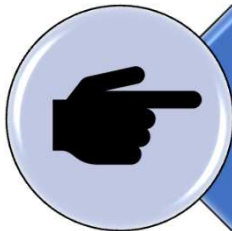
Jaká korelace/asociace dokazuje správný výsledek?

0,01 – 0,05

0,1 – 0,5

0,59 – 1,0

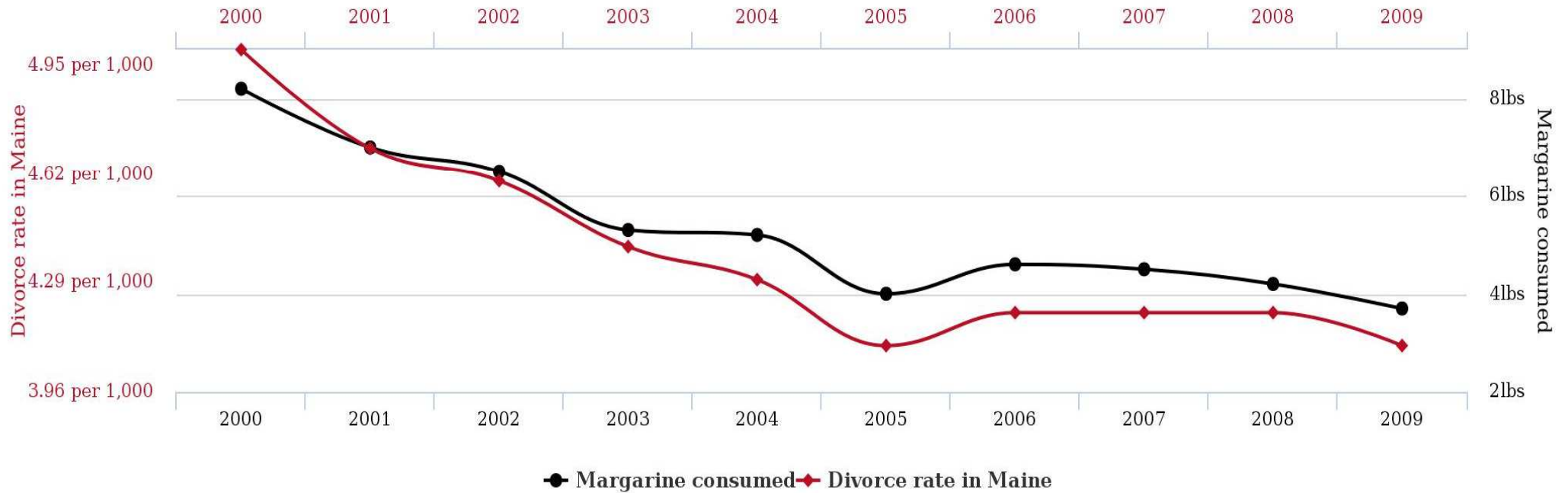
Jaká korelace/asociace je dostatečná pro vyjádření vzájemného vlivu?

- 0,01 – 0,05
- 0,1 – 0,5
- 0,59 – 1,0
- Ta, která dává smysl

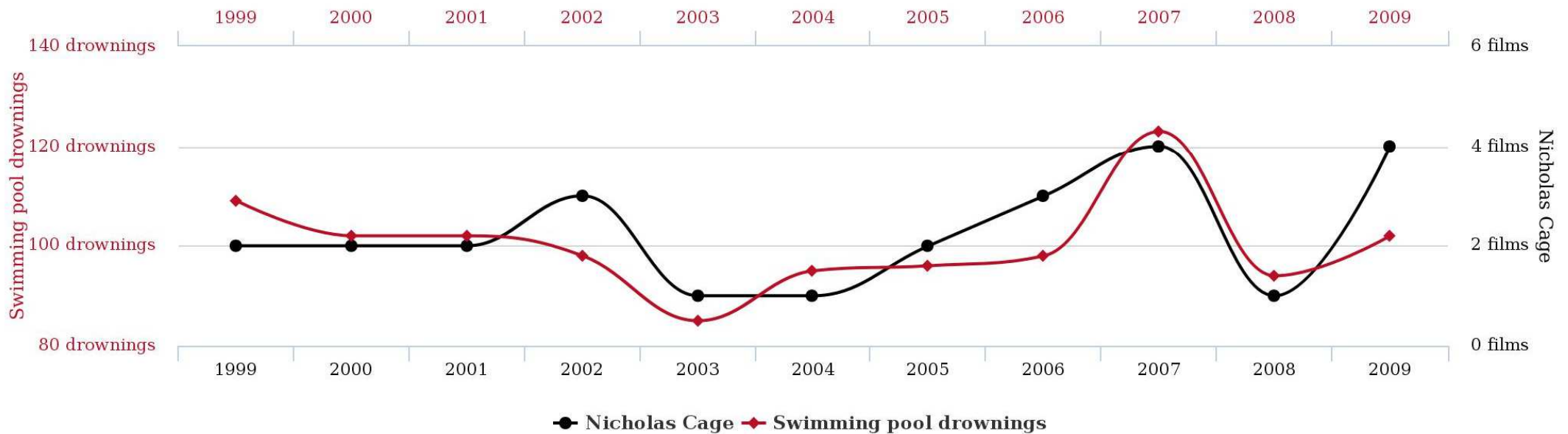
Korelace

Divorce rate in Maine correlates with Per capita consumption of margarine

Korelace

Number of people who drowned by falling into a pool correlates with Films Nicolas Cage appeared in

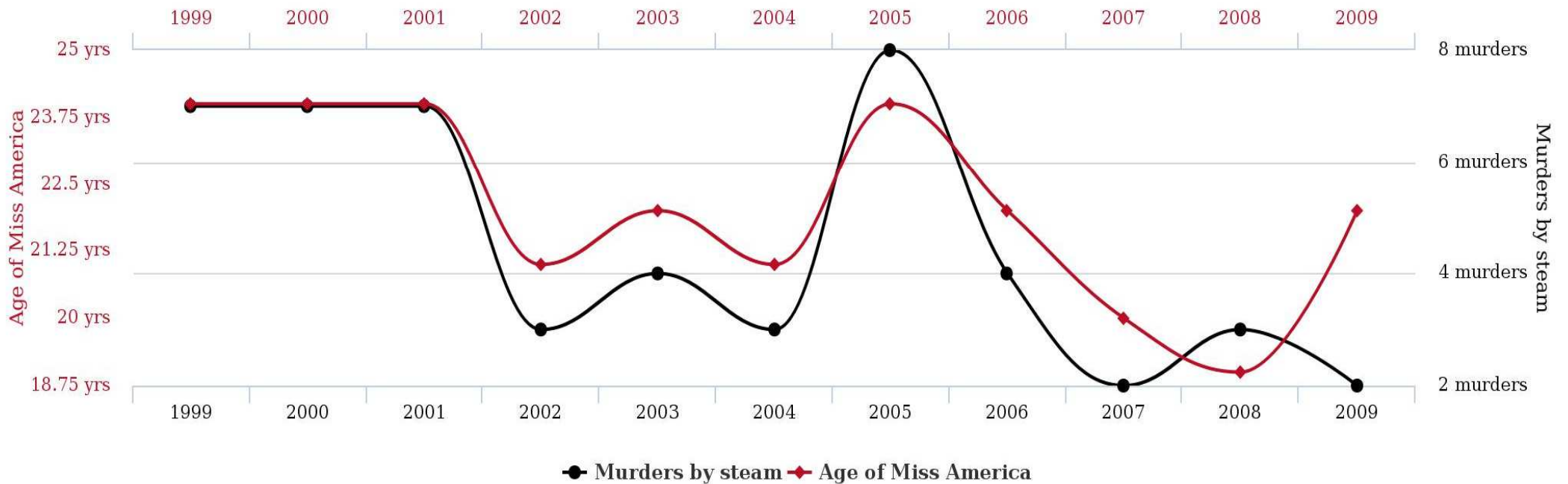
- <http://tylervigen.com/spurious-correlations>

Korelace

Age of Miss America

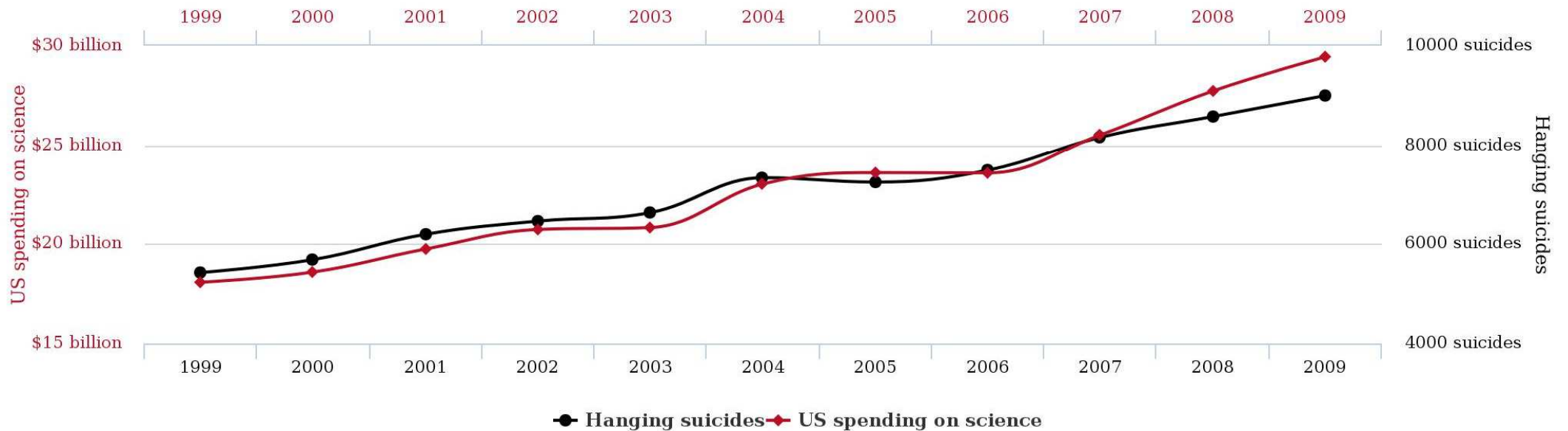
correlates with

Murders by steam, hot vapours and hot objects

Korelace

US spending on science, space, and technology correlates with Suicides by hanging, strangulation and suffocation

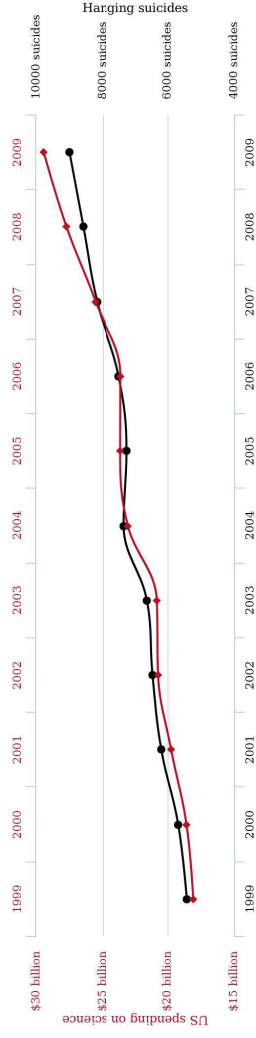

- <http://tylervigen.com/spurious-correlations>

US spending on science, space, and technology

correlates with

Suicides by hanging, strangulation and suffocation

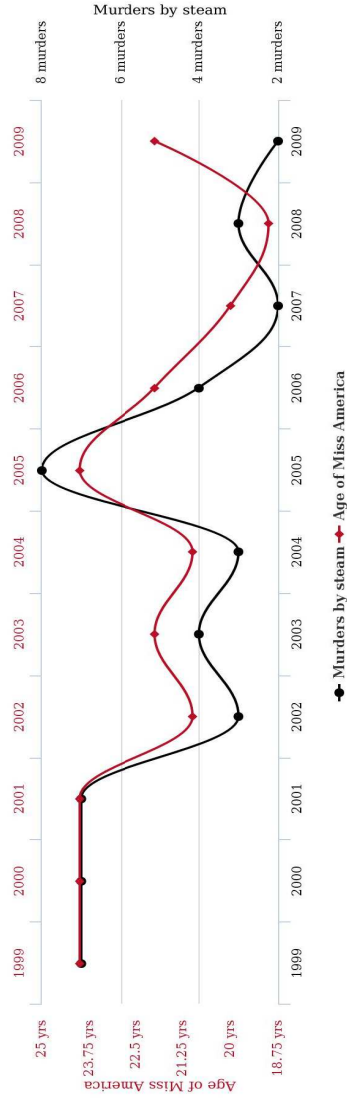
tylervigen.com

Age of Miss America

correlates with

Murders by steam, hot vapours and hot objects

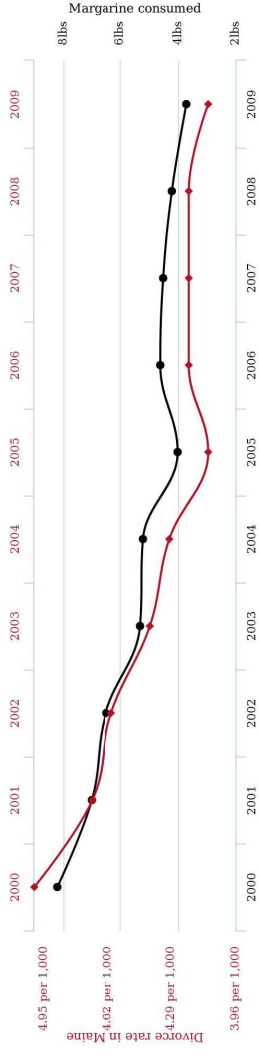

tylervigen.com

Divorce rate in Maine

correlates with

Per capita consumption of margarine

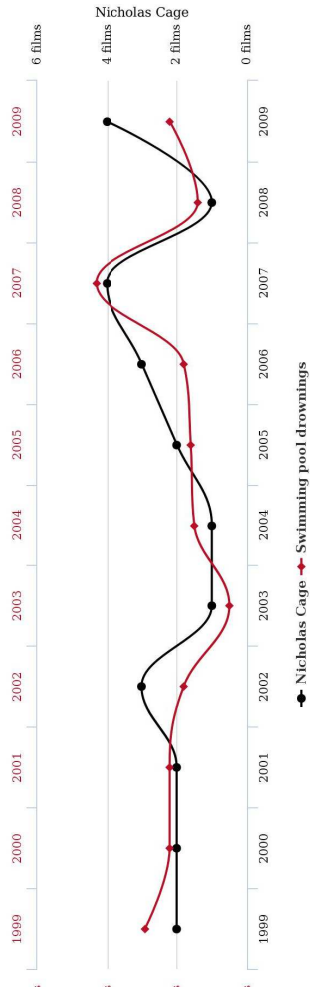

tylervigen.com

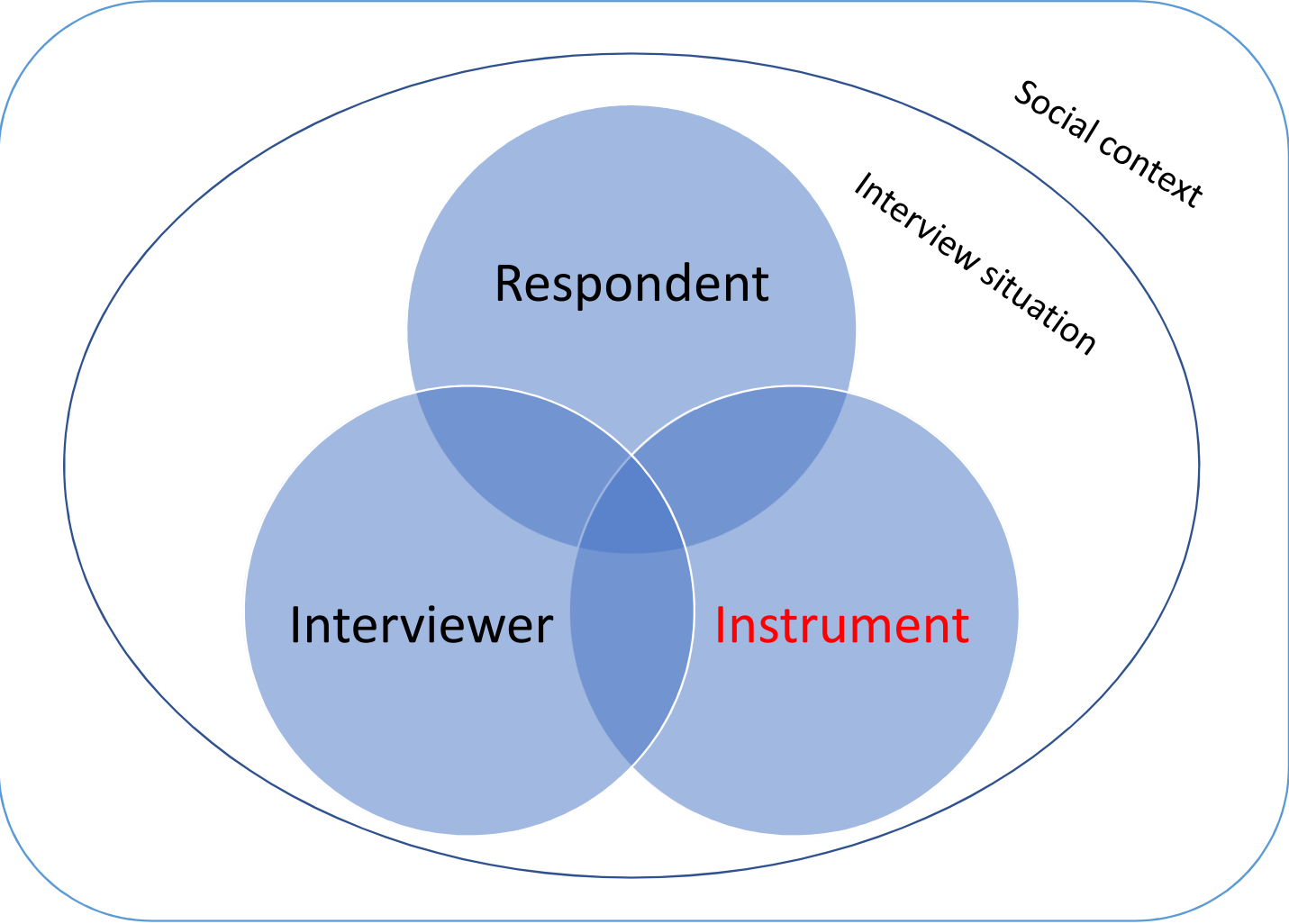
Number of people who drowned by falling into a pool

correlates with

Films Nicolas Cage appeared in

tylervigen.com

SurveyMonkey

<https://www.surveymonkey.com/>

Bezpečnost

Jaké jsou největší problémy z hlediska bezpečnosti?

vysoká kriminalita ve společnosti obecně	97
nevhodné chování mladistvých	103
častý výskyt problémových osob	87
obavy o majetek	76
špatné pouliční osvětlení	64
obavy z nezvaných návštěvníků (podomní prodejci apod.)	70
cítím se bezpečně	55
bez odpovědi	35
jiné	23

Dotazovaní nejčastěji uváděli nevhodné chování mladistvých a vysokou míru kriminality obecně. Téměř 30 % dosáhl i výskyt problémových osob. V otevřené otázce „jiné“ – volně pobíhající psi, bary a herny, noční podniky. Jako nebezpečná místa ve městě byla uváděna následující: křižovatka u mostu a u radnice, okolí heren, nočních podniků, zámecký park, okolí Penny, autobusové nádraží, Náměstí Míru v noci.

A co kvalita?

T: Úplně taková vykopávací otázka, jestli mně můžete popsat zhruba váš prostě běžnej týden, čím se bavíte, co co probíhá jak váš... [00:01:14-9](#)

R: No můj týden je Lucinko takovej úplně jednoduchý až moc jednoduchý si myslím.

...

Takže su takovej vlk samotář, nějak takový doma se, zvykla jsem si na samotu. To jsem si zvykla už, i když začátky byly hrozný, když manžel zemřel, ale teď už prostě, teď už to snesu, ráda když každou chvíli někdo přijde, zavolají děti pravidelně volají no a ... ale su ráda sama. [00:04:43-6](#)

T: Úplně taková vykopávací otázka, jestli mně můžete popsat zhruba váš prostě běžnej týden, čím se bavíte, co co probíhá jak váš... [00:01:14-9](#)

R: No můj týden je Lucinko takovej úplně jednoduchý až moc jednoduchý si myslím. Dopoledne si jdu pro obědy, ráno samozřejmě vstanu, poklidím, uklidím všecko, jdu si pro obědy, dvakrát týdně doučuju, úterý středu a v pátek jdu do školy na univerzitu třetího věku to odpoledne no a jinak chodím po lékářích, protože mám těch takových těch pravidelných prohlídek jako cukrovka a všechny takové tyhlety mám jednou za tři měsíce a ono se mi to vždycky nahrne, ten minulý týden jsem byla třikrát v Brně, no tak to je takový, čtu strašně moc, luštím křížovky, sudoku, občas něco upletu, ale teď už začínají bolet i ruce, teď mám 77 a už začínají, takže to je taky takový, no jdu taky do divadla, chodím, to mám ráda divadlo. Buď jdu sama, když nikdo z mladých se mnou nechce jít anebo s vnučkou, a nebo vezmu vnuče do divadla. Není to moc často ale jdu, no a mám zájem o všecko. O dění všude v přírodě, ve státě, to zprávy poslouchám, rozčiluju se, takový ten, víš není to moc extra život, takový já nemůžu chodit na vycházky, já mám hrozně bolesti v kolenech, toto jedno koleno mám na operaci, záda a teď k tomu dýchání, takže já, když jedu do Brna, tak ještě než jdu na nádraží, tak třikrát stojím a vydechuju se a že jsem se tím omezila tady tímhletem strašně. Měla jsem takové představy, že budu v důchodě, že teda budu chodit po vycházkách, na výlety s dětma, no toto všechno je omezený mojí dýcháním a mojí pohyblivostí a to mě to mě nejvíc ve stáří zaskočilo. Nic jiného jinak bych byla, když nějaké nemoci mám, tak se necítím nemocná, víš, ale tady toto je strašná věc. To mě nemělo postihnout. Takže takhle to vypadá se mnou. [00:03:26-0](#)

T: A liší se to nějak, teďka že jo skoro letní, dneska teda moc ne, liší se nějak léto zima v tom programu? [00:03:32-5](#)

R: No to moc nene, to všechno, co dělám v létě, dělám prakticky i v zimě. Já teda nerada jezdím na dovolené, to já přes prázdniny přijímám návštěvy, všech co mají dovolené z rodiny, vnučat, dětích moji, takže to já radši tady je hostím, nemám ráda, když mě zvou všude, oni mě zvou všude, ale já nerada a takže já su tak nějak ráda ve svém prostředí. Strašně nerada, třeba jsem mohla jet do lázní, měla jsem teď operaci štítné žlázy, teď jsem měla tady ty zanesené žíly k mozku, takže jsem měla možnost jet do lázní, ale já nemám ráda velké množství lidu. V XXXXX mám ráda, koho potkám, s každým si povykládám, to jo, ale takhle když, zvykat si na někoho... nene. Takže su takovej vlk samotář, nějak takový doma se, zvykla jsem si na samotu. To jsem si zvykla už, i když začátky byly hrozný, když manžel zemřel, ale teď už prostě, teď už to snesu, ráda když každou chvíli někdo přijde, zavolají děti pravidelně volají no a ... ale su ráda sama. [00:04:43-6](#)

Setkání bude trvat cca 2 hodiny.

Setkání si představujeme zhruba takto:

1. krátký úvod o veřejném prostoru, co to je a jaké by měl plnit funkce (s důrazem na možný sociální potenciál kvalitního veřejného prostoru)
2. každý bude mít svojí mapu, kam zakreslí:
 - kde bydlí
 - kam nejčastěji chodí (barevné samolepky podle druhu cílů - viz níže)
 - kudy tam chodí
 - kde vnímají překážky, bariéry, ohrožení
 - prostor pro podněty - co by oni uvítali, co jim chybí

Tato fáze bude probíhat na individuálních mapách, každý sám podle nějakých hromadných instrukcí. To znamená, že jim třeba řekneme: "vyznačte 10 nejčastějších míst, kam chodíte." a necháme je pracovat, budeme je obcházet a radit. Pak další krok - nakreslete cestu, kudy tam jdete, atd.

3. práce s jednou velkou mapou, kam se budou vyznačovat už jen ta problematická místa, kde nemůžou projít, kde jim chybí lavička, kde je bordel, budeme se ptát, proč tam vnímají problém, co jim vadí, co by jim pomohlo...

Uvažujeme o následujících kategoriích cílů:

- a. zdravotní služby
- b. zeleň – procházky, se psem, odpočinek
- c. nákup potravin a základních potřeb
- d. ...

Měli by k dispozici barevné samolepky (pro každý typ jednu barvu, takové ty puntíky), v legendě by uvedli jak často tam chodí (např. potraviny každý den, lékárna 1x za 14 dní, knihovna, 1x týdně)

Ještě k prezentaci výsledků zkoumání...

Jak psát srozumitelně (brožura EC)

- <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/bb87884e-4cb6-4985-b796-70784ee181ce/language-cs>

Jak tvořit grafy (muni)

- <https://www.online.muni.cz/student/6148-10-tipu-jak-tvorit-grafy-do-diplomovych-praci>

PS. Ani tabulky z SPSS nemůžeme CTRL+C /CTRL+V!

1. Každá tabulka musí mít číslo a název.
2. Všechny popisky tabulky musí být česky.
3. Názvy proměnných jsou ve sloupcích a řádcích jasně vyjádřeny.
4. Nezávisle proměnná je obvykle ve sloupcích (sloupcová procenta).
5. Poslední řádek uvádí celková procenta (obvykle tedy 100%) a absolutní počty případů (N).
6. V poznámce pod tabulkou uvádím zdroj dat.

What is a scoping review?

<http://ktdrr.org/products/update/v4n1/dijkers ktupdate v4n1 12-15.pdf>

What are scoping reviews?

- Type of literature review that aims to rapidly 'map' the relevant research in a field of interest.

	Scoping review	Systematic review
Study question	Often broad	Focused
Search strategy	Systematic & transparent	Systematic & transparent
Inclusion/exclusion criteria	Flexible	Defined a priori
Study appraisal	None/minor	Yes
Synthesis	Typically qualitative	Often quantitative

(Adapted from Armstrong *et al.*, 2011)

Viz: http://hlwiki.slais.ubc.ca/index.php/Scoping_reviews

Doporučení k práci s relevantními zdroji:

- predátorské časopisy a nakladatelství

Ústřední knihovna
Fakulty sociálních studií MU

Seznam e-zdrojů

Novinky

Nová e-kniha - Order and Conflict in Public Space
Do kolekce e-knih vydavatelství Taylor&Francis byla zakoupena kniha Order and Conflict in Public Space (ed. Mattias De Backer, Lucas Melgaço, Georgiana Varna a Francesca Menichelli). Do knihy přispěl Mgr. Pavel Pospěch, Ph.D. kapitolou Caution, control and consumption: Defining acceptable behaviour in the semi-public space of Czech shopping malls.
[více informací](#) [Vyzkoušet databázi](#)

Nový e-zdroj - databáze PressReader
Databáze PressReader obsahuje přes čtyři tisíce než 5000 zahraničních deníků a populárně naučných časopisů v 60 jazycích ze 100 zemích světa. Archiv je u většiny titulů 3 měsíce. Tituly jsou dostupné v den vydání a jsou v plném rozsahu jako tištiné verze. Uživatelé mají k dispozici i aplikace pro mobilní zařízení (chytře telefony a tablety).
[Vyzkoušet databázi](#)

EBSCO Discovery Service
prohledání databáze, katalog MU a další zdroje

Plný text Recenzované Katalog MU

Vyhledávat přímo na EBSCO Discovery Service

E-zdroje dle druhu

Vidovičová, L. (2013). Metrosexuálové, kyborgové, stařenky a jiné oběti „Sociologie stáří a seniorů“ P. Saka a K. Kolesárové aneb o pět let a sedm miliónů korun později. *Sociologický Časopis / Czech Sociological Review*, 49(4), 653-656. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/23535956>

A prosím Vás, k čemu to celé seniorům je?

 @seznam.cz 13. 9. 2017, 15:24

Komu: Lucie.Vidovic@seznam.cz

 Re: přihláška na seminář 8.9.2017

 E-mail byl zařazen do složky ROSEnet ACTION na základě pravidla. [Zobrazit nastavení pravidel.](#)

Paní magistro,

já myslela jiný výstup – zprávu o semináři jsem schopna formulovat.
Zkusím to.

Dostávám dotazy ohledně dopadů takových mezinárodních sítí jako je ROSENET na politiku státních a samosprávných orgánů jak u nás, tak v celé Evropě (Amerika má přece jenom jiný vztah k sociálním problémům).

Znovu opakuji – ráda jsem viděla v pátek na semináři pana doktora Lormana; prostřednictvím Života90 by se snad dalo Vaše výzkumnictví přiblížit seniorům, a získat jejich důvěru a podporu.

From: Lucie.Vidovic@seznam.cz